

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ครั้งที่ ๙
(The 9th Meeting of the ASEAN Committee on Consumer Protection)
ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ เมษายน ๒๕๕๗ ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้อนุมัติให้นายพิฆเนศ ต๊ะปวง ผู้อำนวยการสำนักแผนและการพัฒนาการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นหัวหน้าคณะผู้แทน สคบ. ในนามประเทศไทย พร้อมด้วย น.ส.กัญชวี ธนรัักษ์ และ น.ส.วลีรัตน์ พันธวร เดินทางไปเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ครั้งที่ ๙ โดยสามารถสรุปผลการประชุม พร้อมทั้งข้อเสนอแนะการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การดำเนินการตาม AEC Blueprint และ AEC Scorecard

- ที่ประชุมรับทราบความก้าวหน้ามาตรการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ตาม AEC Scorecard ระยะที่ ๑ (ค.ศ. 2008-2009) ระยะที่ ๒ (2010-2011) และระยะที่ ๓ (2012-2013) ทั้งนี้ การดำเนินงานตามแผนในระยะที่ ๓ มีบางมาตรการที่ยังไม่แล้วเสร็จ และต้องนำไปดำเนินการในระยะต่อไป

๒. แผนงานของ ACCP และผลการดำเนินงาน

๒.๑ ด้านการพัฒนากฎหมาย

ขณะนี้ประเทศสมาชิกอาเซียน ๙ ประเทศ (ยกเว้นกัมพูชา) มีกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคแล้ว โดยพม่าเป็นประเทศล่าสุดที่ออกกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๗ และมีความก้าวหน้าการดำเนินการที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งหน่วยงานดำเนินงานตามกฎหมาย อาทิ กองกิจการผู้บริโภคภายใต้กรมการค้าและกิจการผู้บริโภค กระทรวงพาณิชย์ การจัดตั้งหน่วยดูแลใน ๑๐ รัฐ เป็นต้น สำหรับกัมพูชาอยู่ระหว่างดำเนินการและคาดว่าจะสามารถออกกฎหมายได้ในปลายปี ๒๕๕๗

๒.๒ ด้านการพัฒนาระบบเตือนภัยที่รวดเร็วและการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าไม่ปลอดภัยในอาเซียน

(๑) ที่ผ่านมา ACCP มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับรายการสินค้าไม่ปลอดภัยที่มีการเรียกคืน/ห้ามขายในประเทศสมาชิก ทั้งอย่างเป็นทางการและอย่างสมัครใจของผู้ประกอบการ โดยจะมีการ update ข้อมูลในการประชุม ACCP (ปีละ ๒ ครั้ง) และนำข้อมูล upload ใน ACCP Website เพื่อเผยแพร่ข้อมูล (ดำเนินการโดยมาเลเซีย) อย่างไรก็ตาม ในการประชุมครั้งนี้ **ที่ประชุมเห็นชอบให้มีการ upload ข้อมูลดังกล่าวขึ้น ACCP Website ทันที (real time) ที่มีการเรียกคืน/ห้ามขายสินค้าในประเทศสมาชิก เพื่อประโยชน์สำหรับผู้บริโภคให้ได้รับข้อมูลอย่างรวดเร็ว** โดยมาเลเซียในฐานะผู้ดูแลเว็บไซต์จะดำเนินการปรับรูปแบบข้อมูลนำขึ้นเว็บไซต์ให้สอดคล้อง ทั้งนี้ อินโดนีเซียจะยังคงดำเนินการรวบรวมรายการสินค้าไม่ปลอดภัยที่มีการเรียกคืน/ห้ามขายในประเทศสมาชิกและรายงานในการประชุม ACCP ต่อไป

(๒) ที่ประชุมมอบหมายให้สำนักเลขาธิการอาเซียนติดต่อประสานงานกับ OECD เกี่ยวกับการเชื่อมโยงข้อมูลรายการสินค้าไม่ปลอดภัยฯ ข้างต้นของ ACCP กับเว็บไซต์ของ OECD ซึ่งยังมีปัญหาติดขัดและไม่สามารถดำเนินการได้ รวมทั้งให้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงข้อมูลของ ACCP Website กับเว็บไซต์ขององค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น RAPEX, APEC, ICPEN เป็นต้น

๒.๓ ด้านการเยียวยาผู้บริโภคข้ามแดน

(๑) ACCP ได้จัดทำโครงการพัฒนารูปแบบกลไกการรับเรื่องร้องเรียนและเยียวยาผู้บริโภคในอาเซียน โดยการสนับสนุนของ AADCP II (ออสเตรเลีย) ซึ่งได้ดำเนินการเสร็จสิ้นลงแล้ว **ที่ประชุมเห็นชอบให้สำนักเลขาธิการอาเซียนประสานกับ AADCP II เพื่อขอการสนับสนุนจัดการประชุมหารือระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อพิจารณาผลและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ได้จากโครงการฯ** เนื่องจากมีรายละเอียดมากและไม่อาจพิจารณาได้ทันในการประชุม ACCP ครั้งนี้ (เอกสารแนบ ๑) ทั้งนี้ ขอให้ประเทศสมาชิกให้ความสำคัญกับการส่งผู้แทนที่เหมาะสมเข้าร่วมการประชุมหารือเรื่องดังกล่าวด้วย

(๒) มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนามได้สรุปต่อที่ประชุมเกี่ยวกับข้อมูล การร้องเรียนของผู้บริโภคต่างชาติในประเทศตน ซึ่งที่ประชุมเห็นว่าเรื่องร้องเรียนของชาวต่างชาติส่วนใหญ่เป็น เรื่องจากภาคการท่องเที่ยว จึงสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกเน้นการรณรงค์ส่งเสริมการสร้างความตระหนัก ผู้บริโภคในกลุ่มนักท่องเที่ยวและชาวต่างชาติที่มาเยือนในประเทศสมาชิก ในการนี้ **ที่ประชุมเห็นชอบประเทศ สมาชิกนำเสนอแนวปฏิบัติในการรับเรื่องร้องเรียนผู้บริโภคในสาขาการท่องเที่ยวในการประชุม ACCP ครั้งต่อไป และให้ดำเนินการเชื่อมโยงเว็บไซต์ของACCP กับเว็บไซต์ด้านการท่องเที่ยวในประเทศสมาชิก**

(๓) ที่ประชุมมอบให้สำนักเลขาธิการอาเซียนจัดทำ template หรือแบบฟอร์ม การรายงานเรื่องร้องเรียนผู้บริโภคชาวต่างชาติ เพื่อใช้ในการรายงานต่อที่ประชุมในครั้งต่อไป

๒.๔ ด้านการฝึกอบรมและการศึกษา/การพัฒนาความตระหนักของผู้บริโภคของประชาชน

(๑) ACCP ได้จัดทำโครงการสนับสนุนการวิจัยและการหารือด้านการคุ้มครอง ผู้บริโภค โดยการสนับสนุนของ AADCP II (ออสเตรเลีย) ระยะเวลาโครงการ ๒ ปี ผลผลิตที่ต้องการคือ จัดทำ บทความเชิงนโยบาย (Policy Digest) จำนวน ๒๔ เรื่อง กรณีศึกษา (Case Study) จำนวน ๔ เรื่อง และ จัดประชุม (Annual Conference) จำนวน ๒ ครั้งเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยของโครงการและแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็นระหว่างภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ขณะนี้โครงการอยู่ระหว่างดำเนินการศึกษาวิจัย **ที่ประชุม เห็นชอบกำหนดวันจัดประชุม (Annual Conference) ครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ ประเทศ เวียดนาม (ACCP ได้เคยเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับสถานที่จัดประชุม ๒ ครั้งภายใต้โครงการนี้ไว้แล้ว ในคราวประชุม ACCP ครั้งที่ ๗ คือ ครั้งที่ ๑ จะจัด ณ ประเทศเวียดนาม และครั้งที่ ๒ ณ ประเทศไทย)**

(๒) ในเรื่อง ACCP Website ที่ประชุมเห็นชอบให้สำนักเลขาธิการอาเซียนดำเนินการ เปิดบัญชีธนาคารเพื่อรับเงินค่าบำรุงรักษา ACCP Website จากประเทศสมาชิก ๗ ประเทศ (บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม) ที่จะร่วมกันรับผิดชอบค่าบำรุงรักษา ACCP Website ระหว่าง เดือนเมษายน ๒๕๕๘ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ (ประเทศละ ๑,๕๑๔.๒๙ USD หรือประมาณ ๔๙,๕๓๓ บาท) และให้สำนักเลขาธิการอาเซียนเป็นผู้เบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างดำเนินการบำรุงรักษาเว็บไซต์ดังกล่าว โดยจะ เบิกจ่ายปีละ ๑ ครั้ง ทั้งนี้ ประธาน ACCP จะมีหนังสือถึงประเทศสมาชิกที่ร่วมรับผิดชอบเรื่องข้างต้นอย่างเป็นทางการต่อไป

๓. ความร่วมมือกับคณะกรรมการชุดอื่นๆ ของอาเซียน

- ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าความร่วมมือระหว่าง ACCP กับคณะกรรมการ อาเซียนชุดอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ AEGC (ด้านการแข่งขัน), ACCSQ (ด้านมาตรฐานและคุณภาพ) โดยได้หารือ กันถึงข้อเสนอของสำนักเลขาธิการอาเซียนเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่าง ACCP กับคณะกรรมการชุดอื่น ที่เกี่ยวข้องของอาเซียนให้กว้างขวางขึ้น (เอกสารแนบ ๒) และรับทราบถึงความสำคัญในการประสาน ความร่วมมือกับกลไกหรือคณะกรรมการด้านอื่นของอาเซียนที่มีความเกี่ยวข้องกับงานด้านการคุ้มครอง ผู้บริโภคให้มากขึ้น เช่น ด้านการท่องเที่ยว ด้านการเงิน ด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ด้าน ICT เป็นต้น เนื่องจากการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับสินค้าและบริการอย่างกว้างขวาง ซึ่งอาจอยู่ นอกเหนือขอบข่ายการดำเนินงานของ ACCP โดยจะได้พิจารณาหารือกันในรายละเอียดของเรื่องนี้ต่อไป

๔. ความร่วมมือกับประเทศและองค์กรคู่เจรจาของอาเซียน

- ที่ประชุมได้พิจารณา/หารือเกี่ยวกับความร่วมมือหรือความคืบหน้าความร่วมมือ ของ ACCP กับประเทศและองค์กรคู่เจรจาของอาเซียน ๔ องค์กร ได้แก่ คณะกรรมการการค้าแห่งสหพันธรัฐ ของสหรัฐฯ (US FTC) เยอรมนี (GiZ) สภาผู้บริโภคแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEACC) และสถาบันรหัสสากล (GS1)

๕. แผนงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคอาเซียนหลังปี ๒๕๕๘

- ที่ประชุมพิจารณาเอกสารของสำนักเลขาธิการอาเซียนเรื่อง แผนปฏิบัติการ อาเซียนด้านการคุ้มครองผู้บริโภคหลังปี ๒๕๕๘ (Post-2015 Action Plan for Consumer Protection) และ เห็นชอบให้มีการศึกษาเพื่อประเมินความก้าวหน้ามาตรการด้านการคุ้มครองผู้บริโภคของอาเซียน ในการเข้าสู่

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ และจัดทำร่างแผนการคุ้มครองผู้บริโภคอาเซียนหลังปี ๒๕๕๘ (Post-2015 Consumer Protection Plan) โดยการสนับสนุนของ AADCP II (ออสเตรเลีย) ทั้งนี้ **ที่ประชุมเห็นชอบให้มีการประชุมเพื่อพิจารณา Inception Report และหารือ/ระดมความคิดเห็นในเรื่องนี้ระหว่างประเทศสมาชิกในวันที่ ๑๖-๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๘ ณ ประเทศฟิลิปปินส์** โดยให้สำนักเลขาธิการอาเซียนพิจารณาความเป็นไปได้ในการนำประเด็นหารือเกี่ยวกับผลการศึกษาวิจัยจากโครงการพัฒนารูปแบบกลไกการรับเรื่องร้องเรียนและเยียวยาผู้บริโภคในอาเซียน และเรื่องความร่วมมือระหว่าง ACCP กับคณะกรรมการชุดอื่นที่เกี่ยวข้องของอาเซียน มาพิจารณาในการประชุมครั้งนี้ด้วย

๖. การประชุม ACCP ครั้งต่อไป ที่ประชุมเห็นชอบกำหนดวันจัดประชุม ACCP ครั้งต่อไป (ครั้งที่ ๑๐) ณ ประเทศบรูไน ระหว่างวันที่ ๗-๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ โดยบรูไนทำหน้าที่ประธานการประชุม (ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกต้องหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพจัดประชุมและทำหน้าที่ประธานการประชุม)
